
Naczelną Radą Adwokacką

Palestra 27/1-2(301-302), 105-109

1983

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez **Muzeum Historii Polski** w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

miaru wynikowego, a które faktycznie służą ustaleniu hipotetycznego zamiaru (co by sprawca uczynił, gdyby miał pewność skutku). Jest on natomiast zdania, że ujęcie teorii wyobrażenia (*Vorstellungstheorie*), opierające się przy ustalaniu zamiaru na stopniu prawdopodobieństwa nastąpienia skutku, zbliża się do tego, co przeważa w nauce i praktyce Danii i Anglii. Oceniając w tym zakresie praktykę, autor podnosi, że koncepcja zamiaru wynikowego służy praktyce tam, gdzie brak dowodu, iż sprawca chciał popełnić przestępstwo. Za podstawę przyjęcia zamiaru służy niejednokrotnie sama świadomość możliwości wywołania skutku (sprawca działał mimo świadomości — skąd my to znamy?), a świadomość łatwiej jest ustalić. W tym ustalaniu odgrywa rolę także osobowość sprawcy. O tym, czy sprawca się godzi (akceptował, zadowalał się, było mu obojętne, zgadzał się), wnioskuje się także na podstawie tego, kim sprawca jest (występuje to także w praktyce szwedzkiej, zwłaszcza jeśli chodzi, o czyn lubieżny wobec nieletniej). Owe nastawienia psychiczne są zatem formami „złej woli”. Autor jest zdania, że różne formuły zamiaru wynikowego, którymi się praktyka posługuje, są tylko opisami tego, iż sprawca traktował nastąpienie skutku za prawdopodobne.

Autor postawił na początku pracy hipotezę, że określenie zamiaru przez świadomość jest głęboko zakorzenione w obyczajach i że faktycznie decyduje ono o praktyce sądowej mimo fasady wyroków, które są niejednokrotnie oparte na przebrzmiałej ideologii złej woli. Umyślnie bowiem działa ten, kto ma jasność w tym, co robi. To twierdzenie o istocie zamiaru zostało — jego zdaniem — potwierdzone przez praktykę sądów duńskich i angielskich, a uprawdopodobnione w praktyce sądów RFN i szwedzkich; te ostatnie hipotetycznej woli przyznają więcej realności, niżby to mogło wynikać z formuły zamiaru wynikowego, i faktycznie dokonują korektury ustaleń według tej formuły, czynionych w myśl teorii prawdopodobieństwa.

Na koniec trzeba dodać, że książka jest b. starannie wydana, ma dobrą czcionkę i dobry papier. Warto ją polecić polskiemu czytelnikowi.

adv. Kazimierz Buchała

NACZELNA RADA ADWOKACKA

A. UCHWAŁY PREZYDIUM NRA

1.

UCHWAŁA

Z DNIA 9 LISTOPADA 1982 R.

DOTYCZĄCA POSTĘPOWANIA

**W WYPADKU NIEUZASADNIIONEGO PRZEBYWANIA ADWOKATÓW
ZA GRANICĄ**

Art. 1 ustawy-prawo o adwokaturze stanowi, że adwokatura powołana jest do udzielania pomocy prawnej, współdziałania w ochronie praw i wolności obywatelskich oraz w kształtowaniu i stosowaniu prawa. Zadania te adwokaci realizują

m.in. przez to, że są członkami zespołów adwokackich. Liczba adwokatów wyřonujących zawód w zespołach adwokackich łącznie z wykonującymi zawód indywidualnie powinna być proporcjonalna do zapotrzebowania ludności oraz osób prawnych na pomoc prawną. Tworzenie właściwych warunków do wykonywania ustawowych zadań, jak również nadzór nad przestrzeganiem przepisów o wykonywaniu zawodu należy do podstawowych zadań samorządu adwokackiego.

Sprzeczna z tymi założeniami jest sytuacja, w której członek zespołu adwokackiego nie wykonuje zawodu z powodu dłuższego nie uzasadnionego pobytu za granicą. W wypadkach takich zespół adwokacki i okręgowa rada adwokacka powinny starannie badać, czy istnieją ważne względy uzasadniające pozostawanie adwokata za granicą i niewykonywanie przezeń wskutek tego swego zawodu.

Adwokat udający się za granicę na czas przekraczający okres urlopu powinien w zasadzie jeszcze przed wyjazdem uzyskać zgodę zespołu adwokackiego na urlop bezpłatny, a w razie uzasadnionego przedłużenia swego pobytu za granicą powinien się zwrócić do zespołu adwokackiego o udzielenie mu urlopu bezpłatnego w ramach uzyskanej uprzednio zgody.

W razie udzielenia adwokatowi przez zespół adwokacki urlopu bezpłatnego rada adwokacka — w braku uzasadnionych podstaw — powinna stosować przez analogię przepis art. 33 pr. o a. Natomiast w wypadku gdy adwokat pozostaje za granicą bez uzyskania takiego urlopu, zespół adwokacki obowiązany jest wypowiedzieć takiemu adwokatowi stosunek członkostwa. Ponieważ przeszkodą do uzyskania członkostwa w zespole adwokackim jest także — w myśl przepisów art. 19 ust. 1 pkt 1 pr. o a. — pozostawanie w stosunku pracy, przeto okręgowa rada adwokacka, biorąc pod uwagę obowiązek wynikający z art. 3 pkt 5 pr. o a., powinna poczynić ustalenia, czy przebywający za granicą adwokat podjął pracę, a jeśli tak, to jaką oraz z jakiego źródła czerpie środki utrzymania.

Mając poza tym na względzie, że na samorządzie ciąży obowiązek dbałości o przestrzeganie zasad etyki zawodowej nie tylko przez adwokatów wykonujących zawód w zespołach adwokackich, okręgowe rady adwokackie, w wypadkach wyjazdu adwokatów nie będących członkami zespołów adwokackich, powinny dolożyć starań, aby wyjazdy takie były uzgadniane z właściwymi organami samorządowymi oraz aby takie pobyty za granicą nie kolidowały z zasadami etyki i godności zawodu.

Należy tu jeszcze podnieść, że chociaż nie każde postępowanie adwokata sprzeczne z prawem może być podstawą odpowiedzialności dyscyplinarnej, to jednak pozostawanie za granicami kraju bez uregulowania swego statusu wobec polskich władz paszportowych nosi znamiona naruszenia zasad etyki zawodowej.

W tych warunkach Prezydium Naczelnej Rady Adwokackiej, uznając potrzebę ujednoczenia postępowania organów adwokatury w stosunku do adwokatów wyjeżdżających za granicę oraz tam przebywających przez dłuższy czas,

p o s t a n o w i ł o :

przekazać radom adwokackim wytyczne niniejszej uchwały do właściwego stosowania, zobowiązując je równocześnie do przeanalizowania spraw wszystkich adwokatów przebywających za granicą przez czas dłuższy niż okres udzielonego urlopu albo przebywających tam bez urlopu.

2.

INSTRUKCJA
PREZYDIUM NACZELNEJ RADY ADWOKACKIEJ
Z DNIA 25 PAŹDZIERNIKA 1982 R.

w sprawie stosowania § 61 regulaminu aplikacji adwokackiej i egzaminu adwokackiego z dnia 2.X.1982 r. co do powoływania oraz zakresu i sposobu działania komisji rady adwokackiej oceniającej przydatność kandydata na aplikanta adwokackiego do zawodu adwokata, uchwalona na posiedzeniu Prezydium Naczelnej Rady Adwokackiej w dniu 25.X.1982 r.

1. Okręgowa rada adwokacka może powołać komisję w celu dokonania wstępnej oceny przydatności kandydatów do zawodu adwokata. Decyzję rady o przeprowadzeniu takiego postępowania mającego ocenić przydatność kandydata do zawodu adwokata podaje się do wiadomości zainteresowanym co najmniej na dwa tygodnie przed wyznaczonym terminem spotkania z komisją.
2. Niepoddanie się wstępnej ocenie przydatności do zawodu jest jednoznaczne z oceną „nieprzydatny”.
3. W skład omawianej komisji wchodzi członkowie okręgowej rady adwokackiej oraz adwokaci prowadzący szkolenie aplikantów. Komisji przewodniczy dziekan, wicedziekan, kierownik szkolenia aplikantów lub wyznaczony członek okręgowej rady adwokackiej. Komisja składa się co najmniej z 3 osób.
4. Przewodniczący komisji, jeszcze przed spotkaniem z kandydatami, może się zwrócić do dziekana wydziału prawa wyższej uczelni, jaki ukończył kandydat, o nadesłanie pracy magisterskiej kandydata wraz z opiniami recenzentów oraz opinią promotora tej pracy.
5. Dziekan okręgowej rady adwokackiej wyznacza termin spotkania komisji z kandydatami. Spotkanie przeprowadza komisja z każdym kandydatem osobno. Rozmowę prowadzi przewodniczący komisji. Pytania mogą zadawać wszyscy członkowie komisji w dowolnej kolejności. Spotkanie z jednym kandydatem nie powinno trwać dłużej niż 20 minut.
6. Spotkanie ma na celu sprawdzenie u kandydata:
 - a) stopnia ogólnej wiedzy i inteligencji kandydata,
 - b) zdolności szybkiego pojmowania treści zadawanych pytań,
 - c) formułowania prawidłowych wypowiedzi, ich precyzji i jasności,
 - d) zdolności koncentracji, podzielności uwagi i odporności na sytuacje stresowe, a m.in. stanu zdrowia, prawidłowości wymowy itp.
7. Komisja dokonuje oceny przydatności kandydata na podstawie rozmowy z nim z zakresu współczesnych zagadnień społeczno-politycznych, historii powszechnej i historii Polski, zagadnień kulturalnych oraz — na podstawie jego wypowiedzi — na temat prawniczej oceny wylosowanego stanu faktycznego przygotowanego na piśmie przez komisję.
8. Komisja ocenia kandydata bezpośrednio po rozmowie jako:
 - bardzo przydatnego do zawodu adwokata
 - przydatnego ” ” ”
 - mało przydatnego ” ” ”
 - nieprzydatnego ” ” ”Ustalenie oceny następuje na podstawie głosowania członków komisji. Decyzja komisji jest ostateczna.

- Przy ponownym ubieganiu się o wpis na listę aplikantów kandydat podlega ponownej ocenie przydatności do wykonywania zawodu adwokata.
9. Z czynności swych komisja sporządza notatkę, w której przedstawia w skróconej formie przebieg spotkania z kandydatami oraz poczynione spostrzeżenia. Notatkę podpisują wszyscy członkowie komisji. Notatkę tę załącza się do akt osobowych kandydata.
 10. Komisja przedstawia swoją ocenę okręgowej radzie adwokackiej na posiedzeniu rozpatrującym podania o wpis na listę aplikantów adwokackich. Każdy z członków komisji i każdy z członków rady uczestniczący w rozmowie może szerzej przedstawić radzie adwokackiej swoje spostrzeżenia czy uwagi.
 11. Powyższa instrukcja stanowi załącznik do regulaminu aplikacji adwokackiej i egzaminu adwokackiego.

B. Z PRAC PREZYDIUM NRA

1.

Ustalenie wysokości stawek diet

W celu ujednoczenia wysokości stawek diet za udział w posiedzeniach komisji działających przy Naczelnej Radzie Adwokackiej Prezydium NRA na posiedzeniu w dniu 3 grudnia 1982 r. postanowiło ustalić z dniem 1 stycznia 1983 r. wysokość diet:

- a) dla przewodniczącego komisji — 200 zł
- b) dla członków komisji — 150 zł.

Jednocześnie Prezydium NRA postanowiło ustalić z dniem 1 stycznia 1983 r. diety dla adwokatów szkolących aplikantów adwokackich w wysokości 250 zł za jedną godzinę szkolenia. Natomiast udział w komisjach w czasie egzaminowania aplikantów adwokackich ustalono jako w zasadzie nieodpłatny, chociaż poszczególne rady adwokackie mogą w uzasadnionych wypadkach ustalić odpłatność z tego tytułu.

2.

Powołanie Gremium rzeczników interesu samorządowego adwokatury

Na posiedzeniu w dniu 10 grudnia 1982 r. Prezydium NRA postanowiło powołać Gremium rzeczników interesu samorządowego, którego celem będzie reprezentowanie samorządu przed Sądem Najwyższym i Naczelny Sąd Administracyjny, oraz prosić wicedziekana Rady Adwokackiej w Warszawie adw. Andrzeja Rościszewskiego o przyjęcie funkcji przewodniczącego tego Gremium.

Prezydium NRA postanowiło jednocześnie zwrócić się do Okręgowych Rad Adwokackich o wskazanie kandydatów na rzeczników-członków Gremium.

3.

Zatrudnienie adwokatów emerytów i adwokatów rencistów przez zespoły adwokackie

Prezydium NRA na posiedzeniu w dniu 9 listopada 1982 r. rozpatrzyło opinię Komisji przy NRA do spraw adwokatów emerytów i rencistów w sprawie za-

trudnienia przez zespoły adwokackie adwokatów emerytów i adwokatów rencistów i zaakceptowało tę opinię.

Zgodnie z opinią powyższej Komisji nie jest możliwe w świetle przepisów prawa o adwokaturze, aby adwokaci emeryci i adwokaci renciści, całkowicie sprawni i nie będący członkami zespołów adwokackich, mogli być dopuszczeni do „szczętkowego” wykonywania zawodu adwokata przez udzielanie im zleceń na występowanie przed sądami w charakterze substytutów kolegów pełnozatrudnionych w zespołach adwokackich. W myśl art. 25 ust. 3 p. a. substytucja może być udzielona wyłącznie adwokatowi członkowi tego samego lub innego zespołu adwokackiego, ponieważ czynności substytutą są tymi samymi czynnościami, które powinien wykonywać pełnomocnik, a więc są także wykonywaniem zawodu adwokata w zespole adwokackim.

Nie ma natomiast żadnych przeszkód, a nawet jest bardzo pożądane, aby zespoły adwokackie zatrudniały w szerszym zakresie adwokatów emerytów i adwokatów rencistów (skreślonych z listy członków zespołu adwokackiego) na podstawie umowy o pracę lub umowy zlecenia przy różnych czynnościach pomocniczych niezbędnych w pracy zawodowej adwokata, takich np. jak przepisywanie akt, przygotowanie projektów pism procesowych, konsultacje specjalistów w określonych sprawach itp. czynności, nie związane bezpośrednio z wykonywaniem zawodu.

Prawę zatrudnienia adwokatów emerytów i adwokatów rencistów na podstawie umowy o pracę lub umowy zlecenia przewiduje § 2 obowiązującego dotychczas regulaminu z dnia 19 listopada 1975 r. w sprawie zasad wykonywania zawodu przez adwokatów emerytów i rencistów. Sprawę tę unormuje szerzej nowy regulamin wykonywania zawodu adwokata, wydany na podstawie ustawy z dnia 26 maja 1982 r. — Prawo o adwokaturze (Dz. U. Nr 16, poz. 124).

4.

Wykładnia art. 66 pkt 3 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. — Prawo o adwokaturze

Wobec powstałych wątpliwości co do interpretacji art. 66 pkt 3 ustawy—Prawo o adwokaturze, czy przez pojęcie prokuratora należy rozumieć również stanowiska wiceprokuratorów oraz podprokuratorów, Prezydium NRA na posiedzeniu w dniu 19 listopada 1982 r. dokonało następującej wykładni.

Ustawa z dnia 19 grudnia 1963 r. o ustroju adwokatury (Dz. U. z 1963 r. Nr 57, poz. 309 i z 1967 r. Nr 13, poz. 55) zawierała w analogicznym przepisie (art. 64) wyszczególnienie stanowisk: prokurator, wiceprokurator, podprokurator.

Chociaż prawo o adwokaturze (art. 67) ogranicza się jedynie do wymienienia stanowiska prokuratora, błędna byłaby jednak interpretacja, że zamiarem ustawodawcy było ograniczenie uprawnień wynikających z tego przepisu wyłącznie do prokuratora (w pracach legislacyjnych zastosowano zapis uproszczony ze względów redakcyjnych).

W związku z powyższym Prezydium NRA stwierdza, że wymienione w ustawie—Prawo o adwokaturze uprawnienia prokuratorów dotyczą również wiceprokuratorów i podprokuratorów.